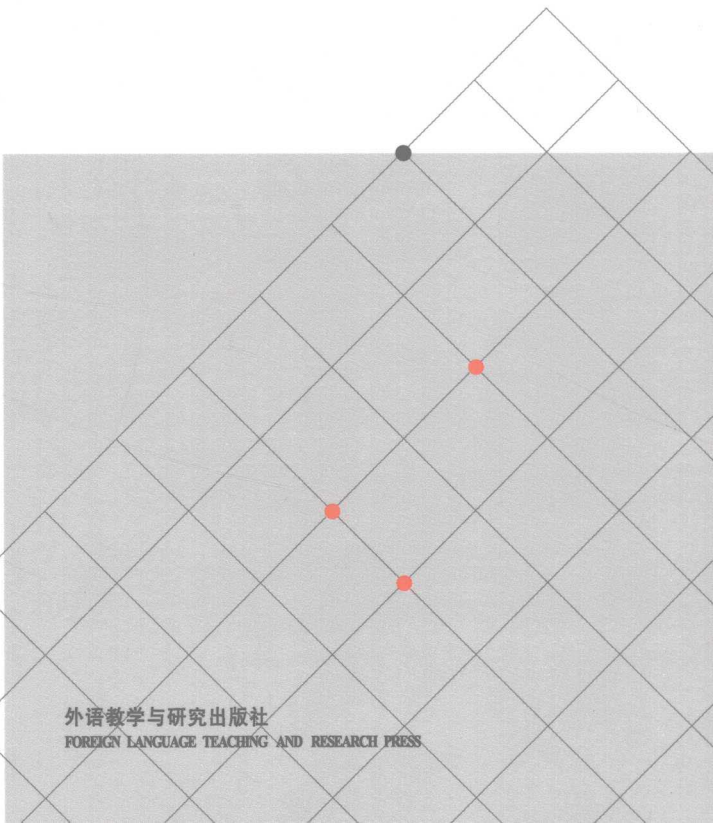

欧洲大陆哲学：

历时与共时交叉点上的 节点凸现

李洪儒 编著

外语教学与研究出版社
FOREIGN LANGUAGE TEACHING AND RESEARCH PRESS

欧洲大陆哲学：

历时与共时交叉点上的
节点凸现

李洪儒 编著

图书在版编目(CIP)数据

欧洲大陆哲学：历时与共时交叉点上的节点凸现：俄文/ 李洪儒编著. — 北京：外语教学与研究出版社，2011. 1
ISBN 978-7-5135-0523-9

I. ①欧… II. ①李… III. ①哲学—研究—欧洲—俄文 IV. ①B5

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2011) 第 005193 号

悠游网—外语学习 一网打尽

www.2u4u.com.cn

阅读、视听、测试、交流、共享

提供海量电子文档、视频、MP3、手机应用下载！

出 版 人：于春迟

责任编辑：魏 博

封面设计：覃一彪

出版发行：外语教学与研究出版社

社 址：北京市西三环北路 19 号 (100089)

网 址：<http://www.fltrp.com>

印 刷：北京传奇佳彩数码印刷有限公司

开 本：880×1230 1/32

印 张：23

版 次：2011 年 3 月第 1 版 2011 年 3 月第 1 次印刷

书 号：ISBN 978-7-5135-0523-9

定 价：119.00 元

* * *

购书咨询：(010)88819929 电子邮箱：club@fltrp.com

如有印刷、装订质量问题，请与出版社联系

联系电话：(010)61207896 电子邮箱：zhijian@fltrp.com

制售盗版必究 举报查实奖励

版权保护办公室举报电话：(010)88817519

物料号：205230001

前言

无疑，西方人文科学最重要的源头属于欧洲大陆的古希腊；而今，世界人文科学最重要的宝藏也在欧洲大陆。如果说以美国为代表的英语世界是当今人文科学的“暴发户”，那么欧洲大陆则是真正的“贵族”。其中，最为炫目的珍珠当数诞生于这块古老而又充满勃勃生机的大陆上的哲学：欧洲大陆哲学。

本书包括“目录”、“引论”、“重要代表人物”、“基本范畴”、“部分著作”和“缩略语”六个板块。同时兼顾历时和共时两个维度，凸现欧洲大陆哲学这个网络世界中的节点——学术语境、著名学者和主要范式。阅读本书，您可以了解到欧洲大陆哲学界“谁在说话，说的什么话”。一个学科一般由“重要代表人物”、“基本范畴”、“主要文献”三个板块组成，它们具有相对独立性。作为人文社会科学，继承、反思是基础和前提；而创新主要体现在研究者对切入点的选择，对前人思想的解读方式以及对现有思想的整合上，也就是对相关节点本身的解读和联结上。因此，本书作者采取百科全书式的编著方式，尽可能客观地展示俄国、苏联和俄罗斯学者对语言哲学及其相关理论的思想精品，同时给读者预留足够的创造空间和余地。

本书适用于哲学、语言学、文化学、跨文化交际，尤其是语言哲学等关涉西方人文科学、俄罗斯学的研究生和学者。

中文序言

《欧洲大陆哲学：历时与共时交叉点上的节点凸现》是《俄罗斯哲学：历时与共时交叉点上的节点凸现》（上海交通大学出版社）和《语言哲学：历时与共时交叉点上的节点凸现》（外语教学与研究出版社）两本书的姊妹作。它们相互补充，相互联系，共同构成黑龙江大学语言哲学专业向上攀登的第一级台阶。

在新千年的朝霞洒满人间之际，回顾西方哲学发展的两千五百多年发展历程，在不同的时间，在不同的空间，先后产生了古希腊文明、中世纪神学探索、近代认识论、现代有关生活世界中人的多元化探索和以解构和消解中心为标志的后现代主义等不同的时代主题。尽管它们各自都拥有独特的个体性特征，甚至在某些方面还尖锐对立，但是它们都拥有相同的本质内核——关注人和人的世界。古希腊关注人生活世界中的外在物理世界，探讨其在与是的方式。中世纪主要关注上帝，希望通过解决上帝的在与是来破译人和人的世界的存在与是这一奥秘。近代关注人认识自己存在的世界的途径和方略是研究知识论问题。现代则集中探索生活世界以及生活于其中的现实人，并呈现出分别以科学主义和人本主义为理念的众多学派、理论和方法，而且这些学派、理论和方法相互交融的趋势已经凸现。无论古希腊文明、中世纪神学和近代认识论，还是现代、后现代的多元学术思潮，无不以语言为最基本的建构、固着和传承手

段，从而超越时空的限制。而且，20世纪以来的世界人文科学的发展，已经充分表明：语言不仅是人的认知和交际工具，而且是人和人的世界的存在方式。钱冠连先生说得好：“人依靠语言出场”。因此，无论分析哲学还是日常语言哲学，无论现象学、存在主义、哲学解释学、后现代主义甚至结构主义，它们对语言的关注实际上就是对人及其生活世界的关注，其终极目的都是发现人性、发展人性和完善人性。于是，语言研究，包括语言学、语言哲学等所有关涉语言的学术活动，就与西方自古希腊罗马以来的永恒主题联系甚至等同起来了。

如此理解和研究语言，并突破工具论从学理上建构语言本体论，并在此基础上解释（而不仅仅是描写和分析）语言在与是的方式，成为了学界面临的首要任务。无疑，自古希腊以来的欧洲大陆哲学就成为我们应该而且必须发掘的宝库。然而，当我们在导师衣俊卿教授引领下打开这扇大门之时，“珍珠”、“钻石”、“生命核糖”，应有尽有，不知何取。几经权衡，本书作者主要选取认识论、现象学、存在主义、哲学解释学、后现代主义、生活哲学、历史哲学、文化哲学、政治哲学和宗教哲学作为本书的骨架。大家知道，任何人类精神财富都具有继承性、整体性，要把它们割裂开来，哪怕是相对分离，也必然存在损害其本真状态的危险。上述建构方式，仅仅出自于方法论和我们目前的学术兴趣。需要特别指出的是，结构主义和西方马克思主义等重要内容之所以没有纳入本书，并非我们认为它们不重要。前者，我们已经比较熟悉；后者，国内学术界已经有大量学者在研究，而且我们还需要进一步学习。

人无性不可交，书无特点不可读。本书的主体内容为“引论”、“重要代表人物”、“基本范畴”和“部分著作”四部分，同时兼顾历时和共时两个维度，凸现欧洲大陆哲学这个网络世界中的节点——学术语境、著名学者、主要范式和一部分经典著作。阅读本书，您可以了解到欧洲大陆哲学界“谁在说话，说的什么

话”。一个学科一般由上述四个板块组成，它们具有相对独立性。作为人文社会科学，继承、反思是基础和前提；而创新则主要体现在研究者对切入点的选择、对前人思想的解读方式以及对现有思想的整合上，也就是对相关节点本身的解读和连接上。所以，本书作者采取百科全书式的编著方式，尽可能客观地展示俄国、苏联、俄罗斯和白俄罗斯等学者研究欧洲大陆哲学及其相关理论的思想精品，同时给读者预留足够的创造空间和余地。这个空间和余地，在我们看来，就体现在读者可以用自己独特的方式解读书中的四类节点，也体现在读者可以用不同方式或沿着不同路径连接这些节点，从而编织属于读者自己的欧洲大陆哲学网络。也许，这就是本书的标志性特点之一。

作为身披新千年朝霞的中青年学者，作为哲学界的后来者，我们深刻感受到：每一个时代有每一个时代的意识方式和意识世界，每一代人也应该有每一代人的治学方式。在我们这个知识爆炸、全球化浪潮汹涌澎湃的今天，在科研道路上，相对分工、绝对协作非常重要。编著此书是集体协作的尝试和开端，当然也是一次集体协作的成果。我们真诚地希望更多的学者参与到中国语言哲学的建设和发展之中。

坦诚地说，这本近六十万字的著作的主要内容是西方学者的独创性精神产品及其相关研究，尤其是俄罗斯学者的审视成果。也就是说，这是一本出自俄罗斯丰饶学术土壤，内蕴本书作者欧洲大陆哲学理念的一部作品。它与《语言哲学：历时与共时交叉点上的节点凸现》、《俄罗斯哲学：历时与共时交叉点上的节点凸现》共同构成了本书作者语言哲学研究的学术背景和学理基础。

对于中国语言哲学而言，今年已经发生和将要发生的大事有：“第五届全国分析哲学会议”（4月，杭州）；“中西语言哲学研究会秘书处、黑龙江大学语言哲学研究所揭牌仪式暨语言哲学高层

论坛”（7月，哈尔滨）；“中西语言哲学研究会第三届夏日语言哲学书院”（8月，威海）；“中西语言哲学研究会第二届年会”（12月，重庆）。本书作者有幸见证一个又一个历史时刻，同时也发现，国内外学术界对于语言哲学的界定、学科目的、学科任务和研究方法等问题依然见仁见智，需要进一步探索和确定。广东外语外贸大学“中国后语言哲学”理念的提出，黑龙江大学语言哲学研究所的成立和“本体论语言哲学”架构的完成，四川外语学院对认知语言学同语言哲学的整合，都无疑可以视为中国语言哲学发展，尤其是建构的新起点。

父母赋予我们肉身，老师塑造我们精神生命。让我们站在老师和前辈的肩上，协同国内外有志于语言哲学的友人，用自己的汗水和智慧共同托起“语言哲学”这个精神太阳。感谢衣俊卿、华劭、季国清、钱冠连、江怡、王路、陈嘉映、涂纪亮、王寅等师长，感谢外语教学与研究出版社！

李洪儒

2009年12月19日

Содержание

Введение	1
Философия.....	1
Философия жизни.....	12
Философия истории.....	15
Философия культуры.....	22
Философия политики.....	29
Философия религии.....	34
Часть 1 Важные представители	42
1.1 Представители античной и сревневековой философий	42
Августин.....	42
Аристотель.....	49
Гераклит Эфесский.....	54
Демокрит (Demokritos) из Абдеры во Фракии.....	55
Парменид.....	58
Платон.....	59
Сократ.....	72
1.2 Представители в Германии	75
Адорно (Adorno), Визенгрунд-Адорно (Wisengrund-Adorno) Теодор.....	75
Аиель (ApeI) Карл Отто.....	80
Баадер Франц Ксавьер фон.....	81
Брентано (Brentano) Франц.....	84

Вебер (Weber) Макс	87
Гадамер (Gadamer) Ханс Георг	91
Гартман (Hartmann) Николай	97
Гегель Георг Вильгельм Фридрих (Hegel)	99
Гелен (Gehlen) Арнольд	108
Гуссерль (Husserl) Эдмунд	109
Дильтей (Dilthey) Вильгельм	119
Зиммель (Simmel) Георг	123
Иммануил Кант	124
Кассирер (Cassirer) Эрнст	131
Коген (Cohen) Герман	134
Лейбниц (Leibniz) Готфрид Вильгельм	135
Лукман (Luckmann) Томас	140
Маркузе (Marcuse) Герберт	142
Фридрих Ницше (Nietzsche)	144
Плесснер (Plessner) Хельмут	149
Риккерт (Rickert) Генрих	151
Тиллих (Tillich) Пауль	152
Хабермас (Habermas) Юрген	155
Хайдеггер (Heidegger) Мартин	158
Шелер (Scheler) Макс	165
Шлейермахер (Schleiermacher) Фридрих Эрнст Даниэль	169

Освальд Шпенглер (Spengler)	171
Штраус (Strauss) Давид Фридрих	173
Ясперс (Jaspers) Карл	175
1.3 Представители в Франции	181
Барт (Barthes) Ролан	181
Башляр (Bachelard) Гастон	183
Анри Бергсон (Bergson)	184
Рене Декарт	190
Делёз (Deleuze) Жиль	197
Деррида (Derrida) Жак	199
Дюфренн (Dufrenne) Мишель	203
Лакан (Lacan) Жак	205
Леви-Строс (Levi-Strauss) Клод	207
Лиотар (Lyotard) Жан Франсуа	213
Маритён (Maritain) Жак	215
Марсель (Marcel) Габриэль Оноре	216
Мерло-Понти (Merleau-Ponty) Морис	218
Рикёр (Ricoeur) Поль	221
Сартр (Sartre) Жан Поль	225
Фуко (Foucault) Мишель Поль	232
1.4 Другие представители	239
Аббаньяно (Abbagnano) Никола	239
Ваттимо (Vattimo) Джанни	241
Вико Джамбаттиста	243
Зигмунд Фрейд (Freud)	245
Ингарден (Ingarden) Роман	250
Серен Кьеркегор (Kierkegaard)	251
Пиаже (Piaget) Жан	254
Спиноза (Spinoza, d'Espinosa) Бенедикт (Барух)	255
Юнг (Jung) Карл Густав	260

Часть 2 Основные понятия	264
After-Postmodernism	264
Аксиология	266
Антропологизм	276
Априори и апостериори	277
Априоризм	279
Археология Знания	280
Бог	302
Бытие	308
«Вещь в себе»	315
Власть	316
Возрождение или Ренессанс	318
Волонтаризм	324
Гегельянство	328
Герменевтика	330
Герменевтический круг	336
Глобальные проблемы	337
Деконструкция	339
Дух	345
Дух эпохи, или дух времени	352
Душа (The Soul)	357
Жизненный мир	361
Жизнь (Life)	364
Идеал	366
Идеализированный объект	369
Идея	370
Индивидуализм	371
Интеллигибельность	374
Интенциональность	375
Интенция	376

Интерпретация	379
Интерсубъективность	384
Историческая школа (немецкая)	386
Историчность (Geschichtlichkeit)	389
Картезианство	390
Концептуализм	391
Критицизм	392
Культура	393
Культурология	399
Марбургская школа	403
Массовая культура	410
Ментальность	412
Метафизика	412
Мир	416
Мировоззрение	416
Миф	418
Мифология	425
Модернизм религиозный	429
Мышление (Thinking)	433
Натурфилософия	442
Небытие	444
Немецкая классическая эстетика	444
Неогегельянство	447
Неокантианство	449
Неорационализм	452
Неофрейдизм	453
Непосредственное знание	445
Нетрадиционные религии	457
Неявное знание	461
Ничто	464

Номинализм	465
Нус	467
Обыденное сознание, или повседневное, практическое сознание	469
Онтологический аргумент	472
Онтология	474
Патристика	480
Персонализм	485
Перспективизм	490
Позитивизм	490
Познание	496
Постмодернизм	502
Постструктурализм (неоструктурализм)	509
Психоанализ	517
Рациональность	523
Реализм	532
Редукция в феноменологии Э. Гуссерля	534
Религия	535
Релятивизм	546
Рефлексия	548
Символизм	549
Сознание	553
Сознания и тела отношение	565
Структурализм	565
Субъективность	572
Сущее	577
Существование	578
Схоластика	579
Теология, богословие	585
Теория познания, Гносеология	588
Трансцендентализм	596

Трансценденталии.....	597
Трансценденталисты.....	598
Трансцендентальное	599
Трансцендентное.....	602
Трансценденция	603
Тюбингенская школа.....	604
Феномен	605
Феноменализм	606
Феноменология.....	607
Философская антропология	618
Франкфуртская школа.....	621
Ценность	624
Цивилизация.....	633
Человек.....	641
Экзистенциализм.....	645
Экзистенция.....	653
Эпохе	661
Эстетика	662
Этика	670
Этноцентризм.....	677
Язычество	678
Часть 3 Некоторые важные произведения.....	682
Библия	682
«Бытиё и время».....	685
«Бытиё и ничто. Опыт феноменологической онтологии»	690
«Кризис европейских наук и трансцендентальная феноменология. Введение в феноменологическую философию»	692
«Критика практического разума»	693
«Критика способности суждения»	695
«Критика чистого разума».....	697

«Монадология».....	699
«Новые опыты о человеческом разуме»	700
«Об общественном договоре, или принципы политического права»	702
«Одномерный человек. Очерки идеологии высокоразвитого индустриального общества»	703
«Теодицея».....	706
«Феноменология восприятия»	708
«Феноменология духа»	710
«Философия символических форм».....	712
«Этика»	714
Список сокращений	717

Введение

Философия

Философия (греч. philosophía, буквально = любовь к мудрости, от philéo = люблю и sophía = мудрость) – учение об общих принципах бытия и познания, об отношении человека и мира; наука о всеобщих законах развития природы, общества и мышления. Философия направлена на выработку обобщённой системы взглядов на мир и на место в нём человека; она исследует познавательное, ценностное, социально-политическое, нравственное и эстетическое отношение человека к миру. Другими словами, философия – особая форма общественного сознания и познания мира, вырабатывающая систему знаний о фундаментальных принципах и основах человеческого бытия, о наиболее общих сущностных характеристиках человеческого отношения к природе, обществу и духовной жизни во всех их основных проявлениях.

Основным методом философского познания является теоретическое мышление, опирающееся на совокупный опыт человечества, на достижения всех наук и культуры в целом.

Философия является теоретическим ядром мировоззрения. Она стремится рациональными средствами создать предельно обобщенную картину мира и места человека в нем.